

Teisipäev, 8. juuli 2008

5. on seisukohal, et tuleks julgustada koostööd Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide kohtute vahel viisil, mis on juba andnud mitmes liikmesriigis häid tulemusi, arendades menetluspraktikaid, mis lubavad parlamendil olla osapool liikmesriigi kohtute kohtumenetlustes, mis puudutavad tema eelisõigusi;
6. kutsub komisjoni üles tegema ettepanekut asjakohaste õigusmeetmete võtmiseks, et tagada Euroopa Parlamendi täielik tõhusus oma eelisõiguste õiguslikul kaitsmisel;
7. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Läänemere kavandatud gaasijuhtme keskkonnamõju

P6_TA(2008)0336

Euroopa Parlamendi 8. juuli 2008. aasta resolutsioon Läänemere kavandatud Venemaal ja Saksamaad ühendava gaasijuhtme keskkonnamõju kohta (Petitsioonid 0614/2007 ja 0952/2006) (2007/2118(INI))

(2009/C 294 E/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Radvile Morkunaite esitatud petitsiooni 0614/2007, millel on rohkem kui 20 000 allkirja, Krzysztof Mączkowski esitatud petitsiooni 0952/2006 ja teisi petitsioone sellel teemal, mida käsitleb käesolev resolutsioon;
- võttes arvesse Lissaboni lepingut, millele kõik liikmesriigid kirjutasid alla 13. detsembril 2007.;
- võttes arvesse komisjoni teatist merekeskkonna kaitse ja säilitamise temaatilise strateegia kohta (KOM(2005)0504);
- võttes arvesse Euroopa Ühenduse kuendat keskkonnavalast tegevusprogrammi ⁽¹⁾;
- võttes arvesse nõukogu 3. märtsi 1997. aasta direktiivi 97/11/EÜ, millega muudetakse direktiivi 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eratööde keskkonnamõju hindamise kohta, ⁽²⁾ ning nõukogu direktiive 92/43/EMÜ ⁽³⁾ ja 79/409/EMÜ ⁽⁴⁾, mis moodustavad NATURA 2000 õigusaktide paketi;
- võttes arvesse oma 14. novembri 2006. aasta resolutsiooni merekeskkonna kaitse ja säilitamise temaatilise strateegia kohta ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse oma 16. novembri 2006. aasta resolutsiooni Põhjamõõdme Läänemere piirkonna strateegia kohta ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsust nr 1600/2002/EÜ, millega võetakse vastu kuues keskkonnavalast tegevusprogramm (EÜT L 242, 10.9.2002, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 73, 14.3.1997, lk 5.

⁽³⁾ EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7.

⁽⁴⁾ EÜT L 103, 25.4.1979, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT C 314 E, 21.12.2006, lk 131.

⁽⁶⁾ ELT C 314 E, 21.12.2006, lk 330.

Teisipäev, 8. juuli 2008

- võttes arvesse Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsiooni (Helsingi konventsioon);
 - võttes arvesse Helsingi komisjoni (HELCOM) soovitusi, eriti 12. märtsi 1996. aasta soovitus 17/3, milles kirjeldatakse vajadust viia läbi keskkonnamõju hindamine ja konsulteerida riikidega, keda mõni kavandatud projekt võib negatiivselt mõjutada;
 - võttes arvesse 25. veebruari 1991. aasta piiriülese keskkonnamõju hindamise konventsiooni (Espoo konventsioon);
 - võttes arvesse 25. juuni 1998. aasta keskkonnateabele juurdepääsu, keskkonnaasjade üle otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni (Aarhushi konventsioon);
 - võttes arvesse ÜRO mereõiguse konventsiooni (UNCLOS);
 - võttes arvesse ettevaatusprintsipi, mida Euroopa Kohtu presedendiõiguses loetakse ühenduse õigustiku üheks põhiprintsiibiks ning mis ELi ja rahvusvaheliste õigusaktide kohaselt on üheks säästva arengu aspektiks;
 - võttes arvesse ELi õiguse üheks põhiprintsiibiks olevat hea valitsemistava põhimõtet;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi fraktsioonidevahelise Läänemere tööühma tegevust;
 - võttes arvesse 29. jaanuaril 2008 toimunud avalikust kuulamisest tulenevaid ettepanekuid;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta otsust nr 1364/2006/EÜ üleeuroopaliste energiavõrkude suuniste kehtestamise kohta ⁽¹⁾, milles tunnistatakse, et Nord Stream on üleeuroopalist huvi pakkuv projekt;
 - võttes arvesse 15. novembril 2007 Krakówis toimunud läänemeremaade keskkonnaministrite kohtumisel vastu võetud Läänemere tegevuskava;
 - võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklit 10, millega kohustatakse liikmesriike olema ühendusele lojaalsed;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 192 lõiget 1;
 - võttes arvesse petitsioonikomisjoni raportit ja väliskomisjoni ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamusi (A6-0225/2008),
- A. arvestades, et Läänemere basseini piirneb tervelt kaheksa Euroopa Liidu liikmesriiki ning 80 % selle rannikust on Euroopa Liidu territoorium; arvestades, et OAO Gazprom on Nord Streami suuraksionär;
- B. arvestades, et Läänemere merekeskkonna eest hoolitsemine on üks liidu Põhjamõõtme põhieesmärke, nagu on korduvalt kinnitatud komisjoni teatistes ja parlamendi resolutsioonides;
- C. arvestades, et kõigi piirnevate liikmesriikide ja Venemaa põllumajandus- ja tööstussektorid on kõige suuremad Läänemere saastajad ja tekitavad kõige suuremaid probleeme mere ökoloogilist tasakaalu silmas pidades;
- D. arvestades, et liit on eriliselt kohustunud kaitsma keskkonda, sealhulgas merekeskkonda;

⁽¹⁾ ELT L 262, 22.9.2006, lk 1.

Teisipäev, 8. juuli 2008

- E. arvestades, et Euroopa Kohtu menetlustel on komisjon korduvalt kinnitanud, et keskkonnakaitse on üks ühenduse peaeesmärke ning et Euroopa Kohus on tunnustanud ühenduse pädevust merekeskkonna kaitsel ja säilitamisel;
- F. arvestades praegu olemasolevaid kavasad Läänemere mitme infrastruktuuriprojekti ehitamise kohta (Nord Stream, tuulepargid, Scanled Baltic Pipe, Soome ja Eesti vaheline gaasijuhe, elektriliinid Rootsi ja Leedu vahel, veeldatud maagaasi terminalid Świnoujścjes jne);
- G. arvestades, et Euroopa peab leidma võimalusi energiavarustuse kindluse erakordselt olulise küsimuse lahendamiseks;
- H. arvestades, et maagaasi suurenev osakaal Euroopa energiabilansis on olnud – eriti alates 1990. aastast – süsinikdioksiidi (CO₂) heitkoguste vähendamise peamine allikas;
- I. arvestades, et EÜ asutamislepingu artikli 174 lõikes 2 sätestatud ettevaatusprintsipi kohaselt peavad kõik sidusrühmad tegema vajalikke jõupingutusi, et hinnata uute otsuste või tööde alustamise võimalikku keskkonnamõju, ning võtta asjakohaseid ennetusmeetmeid seal, kus mõistliku tõenäosusega võib eeldada ohtu keskkonnale;
- J. arvestades, et kooskõlas põhimõttega, mille kohaselt keskkonnakaitse nõuded tuleb integreerida valdkondlikusse poliitikasse, tuleks neid nõudeid asjakohaselt arvesse võtta ühenduse kõikide tegevuste läbiviimisel ning ühenduse kõikide eesmärkide järgimisel;
- K. arvestades, et tulevase Euroopa Liidu toimimise lepingu Lissaboni lepinguga lisatud artiklis 194 on sõnaselgelt sätestatud, et ELi energiapoliitikat tuleks teostada liikmesriikide vahelise solidaarsuse vaimus ja pidades silmas vajadust säilitada ja parandada keskkonda;
- L. arvestades, et Läänemere erilist vastuvõtlikkust keskkonnaohtudele on kinnitanud Rahvusvaheline Mereorganisatsioon, kes on tunnistanud selle „äärmiselt ohualtiks piirkonnaks”;
- M. arvestades, et praegusajal on Läänemeri üks maailma enim saastunud merealaid ning arvestades eelkõige, et ohtlike ainete kontsentratsioon nii selle vees kui ka elusorganismides on endiselt ebaloomulikult kõrge;
- N. arvestades, et Läänemeri on tüüpiline sisemeri ja madal meri ning et koos Musta merega on tal kõige pikem, ligikaudu 30 aastat kestev veevahetuse tsüklil maailmamerega;
- O. arvestades, et gaasijuhtme tegevusaega hinnatakse 50 aastale ning tööde maht seoses gaasijuhtme süsteemi tegevuse lõpetamisega on sama ulatuslik kui kavandatav paigaldamine; arvestades, et käesoleva projekti keskkonna- ja majandusliku mõju kaalumisel tuleks antud aspekti silmas pidada selle ajapöördi mõjutajana, mis on vajalik taimestiku ja loomastiku algse olukorra täielikuks taastumiseks;
- P. arvestades, et kokkupuude raskemetallide, saasteainete ja muude kahjulike ainetega toob kaasa terviseriske ja toiduahela mõjutusi, mida on vaja uurida;
- Q. arvestades, et mitmed tegurid, nagu näiteks aeglane veevahetus, vee vertikaalne kihistumine, ulatuslik ja arenenud tööstusega valgala ning eriti intensiivne põllumajandus Läänemere piirkonnas muudavad Läänemere keskkonnakaitse seisukohalt äärmiselt haavatavaks;
- R. arvestades, et tööde teostamine võib Läänemeres valitsevate eritingimuste tõttu kaasa tuua vetikate äkilise vohamise, mis võib kujutada erilist ohtu Soomele, Rootsile, Saksamaale ning Balti riikidele;

Teisipäev, 8. juuli 2008

- S. arvestades, et täiendavaks oluliseks keskkonnaohuks on pärast Teist maailmasõda Läänemerele uputatud ligikaudu 80 000 tonni sõjamoona, mille hulgas leidub selliseid mürgiseid aineid nagu sinepigaas, väävelipriit, lämmastikipriit, lewisiit, Clark I, Clark II ja adamsiit, mis ohustavad nii Läänemere merekeskkonda kui ka inimeste elu ja tervist;
- T. arvestades, et mitmed riigid uputasid siia sõjamoona konteinereid 1945. aastast kuni veel 1960. aastate lõpuni;
- U. arvestades, et kõigele lisaks on sõjamoona konteinerid kriitilises seisundis, olles arvestuste kohaselt 80 % ulatuses korrodeerunud, ning arvestades, et nende täpset asukohta pole võimalik kindlaks määrata;
- V. arvestades, et samal ajal nõuab 15. novembril 2007 Krakówis vastu võetud Läänemere tegevuskava mereäärsetelt riikidelt, et nad tagaksid vanade kemikaalivarude ja ohtlike aineid sisaldavate seadmete ohutu ladustamise;
- W. arvestades gaasijuhtme võimalikku mõju Läänemere merekeskkonnale ja mereäärsetele riikidele;
- X. arvestades laevade ja naftatankerite suurenenud liiklust Läänemerel ning võimalikku tulekahjuohtu, laevade ümbermineku ja uppumise võimalust gaasijuhtme avarii tagajärjel, mis võib aset leida selle ehituse, paigaldamise ja käitamise ajal, ning sellest tulenevat mõju inimestele, majandusele ja keskkonnale;
- Y. arvestades, et Nord Stream kavatseb merepõhja ehitada 1 200 km pikkuse ja ligikaudu 2 km laiuse raja, millest saab seega maailma suurim vealune rajatis;
- Z. arvestades, et torujuhtme ehitamine, paigaldamine ja käitamine võib avaldada negatiivset mõju kalandusele, turismile ja laevandusele, kuna see võib ohustada rannikupiirkondade majandust;
- AA. arvestades, et ühenduse õigustiku lahutamatuks osaks oleva ÜRO mereõiguse konventsiooni artiklis 123 nõutakse, et pooleldi sisemerele mere äärsed riigid teeksid koostööd oma õiguste kasutamisel ja kohustuste täitmisel ning kooskõlastaksid oma õiguste kasutamist ja kohustuste täitmist, pidades silmas merekeskkonna kaitset ja säilitamist;
- AB. arvestades, et Espoo konventsiooni artikli 2 lõikes 1 nõutakse, et pooled võtaksid kas üksikult või üheskoos asjakohaseid ning tõhusaid meetmeid kavandatava tegevusega kaasneva olulise kahjuliku piiriülese keskkonnamõju ennetamiseks, vähendamiseks ja ohjamiseks;
- AC. arvestades, et Espoo konventsiooni artikli 5 punkti a kohaselt võivad konsultatsioonid osapooltega, keda ohustavad piiriüleste projektide kahjulikud mõjud, hõlmata kavandatava tegevuse võimalikke alternatiive, sealhulgas tegevusest loobumist;
- AD. arvestades, et Helsingi konventsiooni artiklis 12 nõutakse, et osapooled võtaksid kõik meetmed, et vältida Läänemere piirkonna merekeskkonna reostamist merepõhja uurimise, kasutamise või mistahes sellega seotud tegevuse tõttu;
- AE. arvestades, et Põhja-Euroopa gaasijuhtme kavandatav trass läbib programmi NATURA 2000 alasid, mida direktiivi 92/43/EMÜ kohaselt loetakse erikaitsealadeks;
- AF. arvestades, et direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõikes 2 nõutakse liikmesriikidelt asjakohaste meetmete võtmist, et vältida erikaitsealadel looduslike elupaikade ja liikide elupaikade halvenemist;
- AG. arvestades, et direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõikes 3 nõutakse liikmesriikidelt, et nad asjakohaselt ja ala kaitse-eesmärke silmas pidades hindaksid iga kava või projekti mõju, mis ei ole otseselt seotud kaitstava ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks vajalik, kuid võib alale olulist mõju avaldada;

Teisipäev, 8. juuli 2008

- AH. arvestades, et vastavalt direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõikele 3 annavad pädevad siseriiklikud asutused kavale või projektile nõusoleku ülalnimetatud hindamise järelduste alusel alles pärast seda, kui nad on kindlaks teinud, et see ei avalda asjaomase ala terviklikkusele negatiivset mõju, ja teevad seda vajaduse korral pärast avaliku arvamuse saamist;
- AI. arvestades, et kavandatud gaasijuhe oleks maailma pikim ning samas ka kõige madalamas vees paiknev kahetoruline mereaalne gaasijuhe, mis muudab selle eriti kergesti kahjustatavaks;
- AJ. arvestades, et otsusega nr 1364/2006/EÜ loeti Põhja-Euroopa gaasijuhe Euroopa huvides olevaks prioriteetseks projektiks;
- AK. arvestades, et kaasnevate riskide tõttu tuleb iga suuremahulise merre ehitatava insenerrajatise kohta koostada eriti põhjalik ja laiahaardeline analüüs ning keskkonnamõju hindamine, nagu on ette nähtud Espoo konventsiooni, Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsiooni ja muude asjakohaste Euroopa ja riiklike õigusaktidega;
- AL. arvestades, et Espoo konventsiooni kohaselt peab igale sellisele projektile eelnema selle alternatiivide analüüs, mis hõlmaks eelkõige rakendamiskulusid ja keskkonnaohutust, ning käesoleval juhul tähendaks see gaasijuhtme maismaatrasside analüüsi;
- AM. arvestades, et osa kavandatud torujuhtmetest on juba viidud töötlemiseks Kotka linna Soomes;
- AN. arvestades, et Aarhushi konventsiooni artiklis 1 nõutakse kõigilt lepinguosalistelt teabe juurdepääsu õiguse tagamist, üldsuse osalemist otsustusprotsessis ja keskkonnaküsimuste puhul kohtusse pöördumise võimalust;
- AO. arvestades, et juriidiliste nõuete puhul, mis on seotud keskkonnamõtjude täpseks hindamiseks valmistamisega, tuleb arvesse võtta kõiki eelnimetatud ohtusid;
- AP. arvestades, et lisaks on vaja analüüsida terrorismiohtu ja suutlikkust võtta tulemuslikke vastumeetmeid,
1. on arvamisel, et Nord Stream on nii ELi kui ka Venemaa jaoks ulatusliku poliitilise ja strateegilise mõõtmega infrastruktuuri projekt; mõistab ELi liikmesriikide väljendatud muret seoses gaasijuhtme ehitamise ja hooldamisega; rõhutab, et väikeste rannikuriikide võimet tagada julgeolekut Läänemere piirkonnas ei saa vaadelda eraldi ELi võimest käituda energiaküsimustes ühtse koguna ja rääkida ühel häälel, ning tuletab meelde oma 26. septembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa ühise energiaalase välispoliitika suunas liikumise kohta ⁽¹⁾; rõhutab, et otsusega nr 1364/2006/EÜ (milles sisalduvad üleeuroopaliste energiavõrkude suunised) tunnistati Nord Stream üleeuroopalist huvi pakkuvaks projektiks, mis aitaks edaspidi katta ELi energiavajadusi; rõhutab, et nimetatud projekti, koos teiste täiendavate torujuhtmetega nagu YAMAL II ja Amber, tuleks kavandada Euroopa ühise energiaalase välispoliitika vaimus ja täielikult arvesse võttes nende mõju keskkonnale ja ELi liikmesriikide julgeolekule;
 2. kordab oma arvamust, et arvestades ELi üha suurenevat sõltuvust piiratud hulga energiaallikatest, tarnijatest ja transpordiliinidest, on ülivajalik toetada nende mitmekesistamiseks tehtud algatusi nii geograafilises mõttes kui ka jätkusuutlike alternatiivide arendamise kaudu; juhib eelkõige tähelepanu vajadusele toetada kütuste käitlemiseks kasutatava sadamainfrastruktuuri arendamist; tuletab meelde, et Nord Stream on vaid üks paljudest gaasiinfrastruktuuri projektidest, nagu torujuhtmed ja maagaasi veeldusjaamad, mis on olulised ühenduse maagaasi tarbimisvajaduste katmiseks, mis arvukate uurimuste kohaselt tõusevad oluliselt järgnevate aastate jooksul, ja samal ajal võimaldavad asendada keskkonnale kahjulikumaid fossiilkütuseid; peab vajalikuks hinnata uue gaasiinfrastruktuuri pikaajalist mõju keskkonnale, pidades silmas stabiilse gaasivarustuse tagamise tähtsust;

(1) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0413.

Teisipäev, 8. juuli 2008

3. toetab seisukohta, mis sisaldub Euroopa Parlamendi eespool nimetatud 14. novembri 2006. aasta resolutsioonis, et ELi tulevase merendusstrateegia tulemuseks peavad olema siduvad riigiüleised kohustused, mis võivad sisaldada ka ühiseid kohustusi kolmandates riikides;
4. rõhutab, et energiavarustuse kindlust tuleb pidada Euroopa Liidu üldise julgeoleku oluliseks teguriks, mistõttu ei tohiks energiavarustuse kindlust defineerida üksnes ELi sisetoodangu nappuse kaudu, vaid arvestada tuleks ka impordisõltuvuse geopoliitilisi aspekte ja nendega kaasnevaid võimalusi poliitiliste põhjustega energiakatkestusteks; usub, et kolmas energiapakett vähendab iga liikmesriigi energiasõltuvust, sest täielikult liberaliseeritud ja integreeritud energiaturul ei saa ühtegi riiki kolmanda riigi tarnetest välja lülitada;
5. on seisukohal, et ülesandest tagada energiavarustuse kindlus, järgides samal ajal ELi kohustusi keskkonnakaitse ja säästva arengu vallas, tuleneb kohustus rakendada sidusat ja kooskõlastatud Euroopa maagaasivarustuse poliitikat, mis põhineb alternatiivsete lahenduste keskkonnaaspektide hoolikal hindamisel Euroopa tasandil ning liikmesriikide vastastikusel solidaarsusel;
6. avaldab kahetsust ELi, eriti komisjoni marginaalse rolli üle kõnealuses projektis; juhib tähelepanu sellele, et ELi suurem osalemine vähendaks ebakindlust, mida paljud liikmesriigid tunnevad Nord Streami projekti suhtes;
7. võtab teadmiseks teatavate liikmesriikide väljendatud vastuseisu torujuhtme projektile, mida kavandatakse Läänemere piirkonda, mis on kõigi sellega piirnevate riikide ühisvara, mitte riikidevaheliste kahepoolsete suhete küsimus; on seetõttu seisukohal, et projekt tuleks teostada koostöös kõigi Läänemere-äärsete riikidega kooskõlas Espoo konventsiooni, Helsingi konventsiooni ja muude asjakohaste õigusaktidega; rõhutab, et oluline on Venemaal lõpule viia Espoo konventsiooni ratifitseerimine;
8. väljendab sellega seoses oma vastuseisu investeeringute jätkamisele kavandatud ulatuses, ilma et kõigepealt oleks saadud positiivne keskkonnamõju hindamine;
9. väljendab veendumust, et ELi liikmesriike ja kolmandaid riike hõlmavad energiaprojektid peaksid pälvima kogu Euroopa Liidu ja tema kodanike üleeuroopalist ühishuvi ja -hoolt;
10. tunnistab, et Nord Stream teostab praegu keskkonnamõju hindamist, mis esitatakse Espoo konventsioonis määratletud nn päritolupooltele (Venemaa, Soome, Rootsi, Taani ja Saksamaa) neilt heakskiidu saamiseks; nõuab tungivalt, et äriühing teeks uuringute tulemused ja kõik projekti teostamiskoha ökoloogilist olukorda puudutavad uuringuandmed, mis on kogutud keskkonnauuringute käigus, kättesaadavaks mitte ainult nimetatud riikidele, vaid ka HELCOMile ja kõigile rannikuriikidele;
11. rõhutab, et pikaajaliselt jätkusuutlik lahendus nõuab täielikku läbipaistvust kõigi poolte jaoks nii ehitamise kui ka käitamise etapis ning et usaldus selle suure projekti vastu kasvab, kui Läänemerega piirnevad riigid saavad jälgida tööde käiku;
12. kutsub seepärast komisjoni ja nõukogu üles kohustuma täiel määral analüüsima Põhja-Euroopa gaasijuhtme rajamise keskkonnamõju, eriti olukordades, millega kaasnevad kaalutlused nõuavad komisjoni arvamust vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõikele 4;
13. rõhutab, et vastastikkuse põhimõtet tuleb investeeringute osas täies ulatuses järgida, juhul kui ELi ja Venemaa vastastikune sõltuvus areneb partnerluseks; märgib, et kolmandad riigid saavad Euroopa avatud turust suurt kasu, kuid Euroopa investoritel Venemaal selliseid soodustusi ei ole;

Teisipäev, 8. juuli 2008

14. kahetseb, et komisjon ei võtnud vastu eespool nimetatud Euroopa Parlamendi 16. novembri 2006. aasta resolutsioonis sisalduvat ettepanekut, mis käsitleb kavandatavate projektide objektiivse keskkonnamõju hindamise ettevalmistamist komisjoni poolt, ning kordab oma nõudmist, et sellise hindamise valmistaks ette sõltumatu organ, kes nimetatakse ametisse, arvestades kõikide rannikuriikide arvamusi;
15. kutsub nõukogu ja komisjoni üles viima läbi põhjalikku hindamist küsimuses, kas projekti elluviimine on kooskõlas ühenduse ja rahvusvahelise õigusega;
16. väljendab muret Nord Streami kinnitatud projekti ajakava pärast, mille täitmine ei võimalda asjast huvitatud riikidel, valitsusvälistel organisatsioonidel ja HELCOMi ekspertidel keskkonnamõju hindamise tulemusi põhjalikult analüüsida; juhib tähelepanu asjaolule, et keskkonnamõju hindamise tulemuste põhjalikuks analüüsiks on vaja asjakohast ajakava;
17. juhib tähelepanu sellele, et Läänemeres 2 400 km² suurusel alal toimuvad tööd, milleks vajatakse hulgaliselt laevu ja muud varustust, võivad ohustada tõsiselt paljusid selle piirkonna elupaiku ja bioloogilist mitmekesisust, samuti laevaliikluse ohutust ja sujuvust;
18. eeldab, et torujuhtme ehitamisega kaasnevat võimalikku mõju merepõhjale käsitletakse keskkonnamõju hindamises;
19. kutsub arendajat üles lisama keskkonnamõju hindamise rapordi projekti ülevaatlilikud võrdlusalused, esitades kõnealuse ala praeguste keskkonnatingimuste selge kirjelduse ja andmed ala geomorfoloogia kohta kolmemõõtmelisel kujul;
20. väljendab sügavat muret teadete pärast, et enne gaasijuhtme kasutuselevõtmist kavatseb investor kasutada väga mürgist glutaaraldehüüdi nimelist ühendit; kutsub arendajat üles nimetatud ühendi kasutamisest hoiduma;
21. palub komisjonil viia läbi usaldusväärne ja sõltumatu keskkonnauurimus Läänemerd reostavate põllumajanduslike ja tööstuslike heidete kohta ning hinnata olukorda vastavalt võimalikele keskkonnaohtudele, mis tulenevad Läänemerd praegu läbivatest torujuhtmetest; lisaks kutsub komisjoni üles hindama Läänemerele Nord Streami projektist tulenevat täiendavat mõju;
22. kutsub arendajat üles tagama, et torujuhtme ehitamine ja toimimine ei ohustaks sealseid paljusid kala- ja linnuliike ning ka selles geograafilises piirkonnas ainulaadse, kõigest 600-isendilise pringlipopulatsiooni olemasolu;
23. on seisukohal, et Läänemere merekeskkonna kaitse on ELi Põhjamõõtme komponent ning seda tuleks vajaduse korral arvestada ka Läänemere strateegia raamistikus;
24. märgib, et rannikupiirkondade heaolu ja nende majanduse konkurentsivõime on ülimalt tundlik rannikualade reostumise ja merekeskkonna halvenemise suhtes ning nimetatud tegurite poolt ohustatud; juhib tähelepanu asjaolule, et arvestades, kui suurel määral mõjutab rannikupiirkondi merendustegevus ja -poliitika, on keskkonna pikaajaline jätkusuutlikkus nende majandusliku, sotsiaalse ja keskkonna heaolu eeltingimus;
25. juhib tähelepanu, et puudub igasugune strateegia, kuidas tegeleda torujuhtme konstruktsiooni kahjustustega või väliste ohtudega selle turvalisusele; rõhutab vajadust määratleda selgelt kõik turvalisusega ja hädaolukorras toimimisega seotud aspektid, sealhulgas rahalised ressursid, osalised, ülesanded ja tegutsemiskord;

Teisipäev, 8. juuli 2008

26. rõhutab, et arvestades ELi kasvavat gaasinõudlust tuleks analüüsida ja edendada alternatiivseid gaasitrasse, võttes arvesse keskkonna- ja majandusaspekte, kaasa arvatud selliste trasside ajagraafik; märgib, et Nord Stream peab keskkonnamõju hindamises esitama kavandatava trassi alternatiivide hindamise;
27. kutsub komisjoni üles koostama sellist analüüsi dialoogis huvitatud rannikuriikide, investori ja HELCOMiga, võttes arvesse asjaomaste valitsusväliste organisatsioonide arvamusi;
28. rõhutab, et majandusliku kompensatsiooni küsimus mis tahes tõrgete ja kahju eest peab olema täiesti selge, enne kui töödega saab üldse alustada; juhib tähelepanu sellele, et gaasijuhtme oluline rike võib tuua kaasa probleeme Läänemere-äärsetele riikidele ning mõjuda merekeskkonnale hävitavalt; on seisukohal, et Nord Stream peaks võtma kompensatsiooni eest täieliku vastutuse;
29. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles viima läbi Nord Streami projekti ja sellega seotud ettevõtete majanduslike ning eelarvega ja läbipaistvusega seotud aspektide põhjaliku hindamise;
30. kutsub komisjoni üles uurima Põhjamõõdme partnerluse raames võimalusi nõuda Nord Streamilt tehtud kulutustega samaväärseid kompenseerivaid investeringuid võimalikesse regenereerimisprojektidesse Soome ja Venemaa piirialal, kust gaasijuhe peaks algama, või Läänemere strateegia kontekstis;
31. võtab teadmiseks liikmesriikide institutsioonide järgmised otsused:
- Rootsi valitsuse 12. veebruari 2008. aasta otsus, milles nõutakse Nord Stream AG-lt täiendavaid tõendeid märkimisväärsete menetluslike ja sisuliste puuduste ning eriti selle tõttu, et puudub alternatiivse trassi rajamise ning juhtme ehitamisest loobumise võimaluse analüüs;
 - Leedu parlamendi 27. märtsi 2007. aasta seisukoht, milles osutatakse vajadusele peatada Läänemeres mahukate infrastruktuuriprojektide elluviimine seni, kuni on põhjalikult analüüsitud alternatiivseid lahendusi koos sõltumatute ja põhjalike keskkonnamõjude hindamisega;
 - Eesti valitsuse 21. septembri 2007. aasta otsus mitte anda luba veelusteks uurimistöödeks Eesti ainuõiguslikus majandusvööndis kahtluste tõttu nende uurimistööde ulatuse ja mahu osas;
32. kahetseb asjaolu, et rohelistes raamatus pealkirjaga „Euroopa Liidu tulevase merenduspoliitika suunas” ei tegelda veeluste torujuhtmete taoliste suuremahuliste projektide probleemiga; kahetseb, et komisjoni algatatud merendusstrateegiat puudutavates õigusaktides ja teatistes tavaliselt ei käsitleta veeluste torujuhtmete küsimust, mis omab kesket tähtsust nii keskkonnakaitse kui ka ELi energiapoliitika seisukohast;
33. nõuab, et sõltumatu keskkonnamõjude hindamine oleks kättesaadav kõikide rannikuriikide asjaomaste ametiasutuste ja elanikkonnaga korraldatavaks põhjalikuks konsultatsiooniks;
34. märgib, et on oluline rakendada läbipaistva kommunikatsiooni strateegiat, mis puudutab keskkonnamõju hindamise tulemusi, ning teavitada nendest tulemustest aktiivselt kõiki ELi liikmesriike, eelkõige Läänemere rannikuriike;
35. seepärast kordab oma eespool nimetatud 14. novembri 2006. aasta resolutsioonis esitatud nõuet võtta vastu ettepanek kehtestada kohustuslik liikmesriikide vaheliste läbirääkimiste kord ning nõudmist, et nõukogu võtaks rahvusvahelisel tasandil meetmeid kohustuslike keskkonnamõjude hindamise väljatöötamiseks ELi ja kolmandate riikide vahelistes suhetes;
36. märgib, et Põhja-Euroopa gaasijuhtme trassi viimine peaks täitma otsuses nr 1364/2006/EÜ määratletud strateegilised ja majanduslikud eesmärgid ning samaaegselt vältima keskkonnakahjustusi;

Teisipäev, 8. juuli 2008

37. palub nõukogul, komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et Nord Streami gaasijuhtme ehitamisel järgitakse täielikult keskkonnamõju hindamist käsitlevaid ELi õigusakte ja kõiki rahvusvahelisi konventsioone;
38. palub eelkõige komisjonil tagada eespool osundatud dokumentide, s.o ÜRO mereõiguse konventsiooni, Helsingi konventsiooni, Espoo konventsiooni, Aarhushi konventsiooni, direktiivide 85/337/EMÜ, 97/11/EÜ, 92/43/EMÜ ja 79/409/EMÜ, samuti EÜ asutamislepingu artikli 10 sätete ning ettevaatusprintsipi ja säästva arengu põhimõtte järgimine, ning algatada EÜ asutamislepingu artikli 226 kohased menetlused eelnimetatud kohustuste mittetäitmise korral;
39. võttes arvesse Venemaa praegust poliitilist olukorda ja geopoliitilisi ambitsioone, on seisukohal, et Venemaa jaoks on väga oluline näidata üles head tahet Euroopa energiapoliitika alase koostöö suhtes; rõhutab energiaharta lepingu ja selle transiidiprotokollil Venemaa poolse ratifitseerimise olulisust, sest nende ratifitseerimine vähendab konfliktivõimalusi selliste projektide nagu Nord Stream puhul;
40. palub komisjonil hinnata oma pädevuse piires Nord Streami gaasijuhtme võimalikust lõpuleviimisest tulenevat turukonkurentsi olukorda, ning võtta vajaduse korral meetmeid, et takistada Gazpromi haaramast ELi gaasiturul valitsevat rolli, ilma et ELi ettevõtetele oleks tagatud samasugused õigused siseneda Venemaa energiaturule;
41. soovib luua ühise järelevalve süsteemi gaasijuhtme üle, milles osaleksid kõik Läänemere piirkonna riigid; teeb lisaks ettepaneku, et kohustus maksta tekitatud keskkonnakahju eest hüvitust lasuks ainult Nord Streamil;
42. märgib, et puuduvad institutsioonilised struktuurid, mis oleksid võimelised selle projektiga seotud geopoliitilise julgeoleku ja keskkonnaküsimusi kohaselt lahendama; soovib seetõttu, et komisjon peaks looma praeguste ja tulevaste projektidega tegelemiseks asjakohase ametikoha, mis tegutseks liidu välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi alluvuses;
43. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Afganistani stabiliseerimine: väljakutsed ELile ja rahvusvahelisele üldsusele

P6_TA(2008)0337

Euroopa Parlamendi 8. juuli 2008. aasta resolutsioon Afganistani stabiliseerimise kohta: väljakutsed ELile ja rahvusvahelisele üldsusele (2007/2208(INI))

(2009/C 294 E/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma arvukaid varasemaid resolutsioone Afganistani kohta, millest viimane võeti vastu 18. jaanuaril 2006. aastal ⁽¹⁾;
- võttes arvesse Afganistani kokkulepet, mis sõlmiti Londonis 1. veebruaril 2006. aastal toimunud konverentsil, ning asjaolu, et Afganistani valitsus ja rahvusvaheline üldsus on tõdenud, et kokkuleppe edu tagamiseks tuleb võtta kindlad poliitilised, julgeoleku- ja finantsalased kohustused saavutada eesmärgid kokkulepitud aja jooksul ning et kokkuleppe edu sõltub ka tõhusast koordineerimis- ja järelevalvemehhanismist;

⁽¹⁾ ELT C 287 E, 24.11.2006, lk 176.